

บทบาทองค์กรหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือกับการพัฒนาภาวะผู้นำ
ของนักทำลายใต้น้ำจู่โจมในปฏิบัติการช่วยเหลือทีมหมูป่า อะคาเดมี่
Organizational Role of Naval Special Warfare Command with The
Development of Leadership of Thai Navy Seals in Rescuing Moopa
(Wild Boar) Academy

วุฒิชชาติ บุสุวะ

Wutthichat Busuwa

นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยนวัตกรรมสังคม มหาวิทยาลัยรังสิต

Student, Master of Arts, Collage of Social Innovation, Rangsit University

Corresponding Author. E-mail: Busuwa07@icloud.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทองค์กรหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือกับการพัฒนาภาวะผู้นำของนักทำลายใต้น้ำจู่โจมในปฏิบัติการช่วยเหลือทีมหมูป่าอะคาเดมี่ ในอุทยานแห่งชาติถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน จังหวัดเชียงราย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร และเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้นำของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ และนักทำลายใต้น้ำจู่โจมส่วนล่วงหน้าที่เป็นฝ่ายปฏิบัติการ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์เนื้อหาและนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารจัดการองค์กรของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ กองเรือยุทธการ มีการจัดการองค์กรแบบระบบราชการ และผู้นำในระดับต่าง ๆ ของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ กองเรือยุทธการ มีพฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งงาน 2) ผู้นำของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ กองเรือยุทธการ มีบทบาทสำคัญในปฏิบัติช่วยเหลือทีมหมูป่าอะคาเดมี่ โดยมีพฤติกรรมผู้นำแบบปรึกษาหารือ และเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ; หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ; ซีล/นักทำลายใต้น้ำจู่โจม/มนุษย์กบ

Abstract

This research aimed to study organizational role of Naval Special Warfare Command (NSWC) with the development of leadership of Thai navy seals in rescuing Moopa (wild boar) academy, a qualitative research. Data was collected from documentary studies and In-depth interviews from key data providers, including leaders of the NSWC and underwater destroyers attack the advance part of the operation. The research instrument are structure interview, content analysis and presentation of descriptive analysis. The findings revealed that 1) Organization management of the NSWC was bureaucratic model. Leaders at different levels of the NSWC have tasked oriented behavior. 2) Leader of the NSWC who play an important role in helping the Moopa (wild boar) academy, consultative leadership behavior and effective leader.

Keywords: Leadership; Naval special warfare command; SEAL/ Thai Navy SEALs

บทนำ

เหตุการณ์ช่วยเหลือนักฟุตบอลทีมหมูป่าอะคาเดมี ณ ถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน อ.แม่สาย จังหวัดเชียงราย ในช่วงวันที่ 23 มิถุนายน 2561 ถึงวันที่ 8 กรกฎาคม 2561 เป็นเหตุการณ์สำคัญที่ทั่วโลกและคนไทยทั่วประเทศให้ความสนใจเป็นอย่างมาก จากเหตุการณ์ครั้งนี้ได้พบว่า หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ กองเรือยุทธการ จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นต้นสังกัดของนักทำลายใต้น้ำจู่โจมหรือหน่วยซีล (SEAL) มีบทบาทที่สำคัญที่สุดในภารกิจดำน้ำค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัยในถ้ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภารกิจที่อาจกล่าวได้ว่าอันตรายที่สุด คือ การวางเชือกนำทางค้นหาทีมหมูป่าอะคาเดมี ซึ่งเป็นส่วนล่วงหน้าของนักทำลายใต้น้ำจู่โจม (SEAL) ภายในสภาพแวดล้อมที่เลวร้าย ทั้งน้ำขุ่น พื้นที่แคบ สูงเอียง ลาดชัน และต้องดำน้ำในระยะทางที่ยาวมาก โดยใช้เวลากว่าหลายชั่วโมง

หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ กองเรือยุทธการ (Naval Special Warfare Command, Royal Thai Fleet) ชื่อย่อว่า “นสร.กร.” ทั่วไปเรียก ซีล (SEAL) หรือ มนุษย์กบ เป็นหน่วยรบพิเศษ สังกัดกองเรือยุทธการของกองทัพเรือ ทำหน้าที่ปฏิบัติการ ด้านการสงครามพิเศษทางเรือ ปฏิบัติภารกิจพิเศษตามที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งการฝึกและศึกษาเกี่ยวกับการสงครามพิเศษทางเรือ โดยกฎสำคัญของนักทำลายใต้น้ำจู่โจม คือ มีจิตใจเข้มแข็ง กล้าเผชิญหน้าต่อปัญหาต่าง ๆ ตัดสินใจด้วยความเด็ดขาด รวดเร็ว แม่นยำ ถูกต้อง เอาตัวรอดได้โดยไม่ทิ้งเพื่อน และมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ (หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ, 2561) ซึ่งภารกิจสำคัญอีกประการหนึ่งคือ การช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่ติดอยู่ภายในถ้ำหลวง – ขุนน้ำนางนอน จังหวัดเชียงราย ซึ่งเป็นภารกิจที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน มีความลำบากและท้าทายอย่างมาก เนื่องจากมีข้อจำกัดในการช่วยเหลือหลายประการ อาทิ สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เป็นอุปสรรคต่อการช่วยเหลือ ข้อจำกัดด้านระยะเวลา เครื่องมืออุปกรณ์ ฯลฯ การปฏิบัติการค้นหาและกู้ภัยจึงต้องดำเนินการภายใต้ความกดดัน และต้องมีการวางแผนการปฏิบัติงานอย่างรอบคอบ เพื่อไม่ให้เกิดอันตรายต่อทั้งผู้ประสบภัยและผู้ปฏิบัติงาน สำหรับหน่วยซีลได้รับการฝึกในการสำรวจพื้นที่ภายในถ้ำ ซึ่งต้องใช้วิธีการถอดขวดอากาศออกจากตัว แล้วลากขวดอากาศเข้าไป และวางเชือกนำทางใต้น้ำโดยดำน้ำเข้าไปในถ้ำทีละคน จะเห็นได้ว่าหน่วยซีล/นักทำลายใต้น้ำจู่โจม ได้รับการฝึกวางเชือกนำทางในถ้ำเพื่อค้นหาทีมหมูป่าอะคาเดมีในอุทยานแห่งชาติถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน จังหวัดเชียงราย ซึ่งเป็นชุดปฏิบัติงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง และต้องมีการตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่เสี่ยงอันตรายสูง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาบทบาทของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือกับการพัฒนาภาวะผู้นำของนักทำลายใต้น้ำจู่โจม ในปฏิบัติการช่วยเหลือทีมหมูป่าอะคาเดมี โดยกลุ่มตัวอย่างของนักทำลายใต้น้ำจู่โจมในกรณีศึกษานี้จะอยู่ที่ผู้นำในระดับต่าง ๆ ของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ และนักทำลายใต้น้ำจู่โจมส่วนล่วงหน้าที่เป็นฝ่ายปฏิบัติการ ที่มีบทบาทสำคัญในภารกิจสำคัญในการวางเชือกนำทางใต้น้ำในถ้ำ เพื่อค้นหาทีมหมูป่าอะคาเดมีในอุทยานแห่งชาติถ้ำหลวงขุนน้ำนางนอน จังหวัดเชียงราย

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาบทบาทองค์กรหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือกับการพัฒนาภาวะผู้นำของนักทำลายใต้น้ำจู่โจมในปฏิบัติการช่วยเหลือทีมหมูป่าอะคาเดมี ในอุทยานแห่งชาติถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน จังหวัดเชียงราย

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัย ผู้วิจัยได้พัฒนาจากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยใช้แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ (leadership theory) เป็นทฤษฎีหลักในการวิเคราะห์ ผสมผสานกับแนวคิด ทฤษฎีองค์การ (organization theory) เนื่องจากกรณีศึกษานี้มีองค์กรหลักที่เกี่ยวข้อง คือ หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ กองเรือยุทธการ กองทัพเรือ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาและวิเคราะห์บทบาทองค์กรหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือกับการพัฒนาภาวะผู้นำของนักทำลายใต้น้ำจู่โจม เพื่อให้เกิดความเข้าใจ เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูล 2 ประเภท คือ แหล่งข้อมูลแบบ τυதியุมิ โดยการศึกษาค้นคว้าจากข้อมูลออนไลน์ เอกสารวิชาการ และแหล่งข้อมูลแบบปฐมภูมิ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้นำในระดับต่าง ๆ ของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ จำนวน 4 คน และนักทำลายใต้น้ำจู่โจมส่วนล่วงหน้าที่เป็นฝ่ายปฏิบัติการค้นหาและกู้ภัยถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน จำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบไม่เป็นทางการ สัมภาษณ์แบบตัวต่อตัวพร้อมกับการบันทึกเสียงบทสนทนาและจดบันทึกเพื่อนำมาใช้ถอดข้อความ ใช้ลักษณะคำถามแบบปลายเปิด ไม่มีการกำหนดหรือเรียงลำดับหัวข้อคำถาม แต่เป็นการสนทนาแบบธรรมชาติ และไม่สร้างความอึดอัดแก่ผู้ถูกสัมภาษณ์ แบ่งหัวข้อการสัมภาษณ์ตามวัตถุประสงค์การวิจัย การดำเนินการเก็บข้อมูลในช่วงเดือนมิถุนายนถึงเดือนกรกฎาคม 2561 จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการตีความตามเนื้อหา จัดหมวดหมู่ของข้อมูลและจำแนกวิเคราะห์ตามประเด็นคำถามการวิจัย ร่วมกับการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ทั้งหมด แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่วางไว้ สร้างข้อสรุปโดยเหตุผลเชิงอุปนัย (inductive reasoning) ซึ่งนำเหตุย่อย ๆ แต่ละเหตุจากกรณีศึกษามารวมกัน เพื่อนำไปสู่การสรุปผลเป็นกรณีทั่วไป รวมทั้งวิเคราะห์และตีความของข้อมูลหรือการวิเคราะห์สาเหตุและการเชื่อมโยงข้อมูลเข้าด้วยกัน พร้อมกับการนำเสนอผลการศึกษาและรายงานผลแบบพรรณนา (narrative description)

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาบทบาทขององค์กรหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำของนักทำลายใต้น้ำจู่โจม ในปฏิบัติการช่วยเหลือทีมหมูป่าอะคาเดมี วนอุทยานแห่งชาติถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน จังหวัดเชียงราย สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วนหลัก ได้แก่

1. การบริหารจัดการองค์กรของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ กองเรือยุทธการ พบว่า มีการจัดการองค์กรแบบระบบราชการ (Bureaucratic model) ได้แก่ ประการแรก หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ กองเรือยุทธการ เป็นองค์กรที่มีลำดับชั้นการบังคับบัญชา (Hierarchy) โดยมีพลเรือตรี อาภากร อยู่คงแก้ว ผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ กองเรือยุทธการ ณ ขณะนั้น และมีผู้บัญชาการในระดับต่าง ๆ รองลงไป ประการที่สอง หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ กองเรือยุทธการ เป็นองค์กรที่มีการแบ่งแรงงาน (division of labor) ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเชี่ยวชาญชำนาญงานตามหน้าที่ (functional specialization) ดังนั้น หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ กองเรือยุทธการ จึงแบ่งออกเป็นแผนกต่าง ๆ มากมาย และบุคคลในต่างหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ กองเรือยุทธการ ก็มีความเชี่ยวชาญหรือทักษะต่าง ๆ กันไป ซึ่งในที่สุดก็จะส่งผลให้หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ กองเรือยุทธการนั้น ทำงานได้บรรลุผลหรือมีประสิทธิภาพ (effectiveness) ซึ่งดูได้จากผลสำเร็จในการช่วยเหลือทีมหมูป่า ประการที่สาม หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ กองเรือยุทธการ เป็นองค์กรที่มีการการยึดกฎระเบียบ ข้อบังคับ (rules and regulations) โดยการบังคับใช้กฎระเบียบ ข้อบังคับใช้กับสมาชิกในหน่วยอย่างเสมอหน้า ก็จะทำให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และเกิดการประสานร่วมมือกันง่ายขึ้น

ประการที่สี่ หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ กองเรือยุทธการ เป็นองค์กรที่ไม่ยึดถือความเป็นส่วนบุคคล (impersonality) เป็นรูปแบบขององค์การที่พยายามจะเอาชนะความรู้สึกที่เลือกที่รักมักที่ชัง (Favoritism) ดังนั้น จึงคาดหวังให้บุคคลากรในหน่วยต้องมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่เป็นทางการ ไม่ยึดถือเรื่องส่วนตัว นั่นคือบุคคลากรในองค์การแบบระบบราชการต้องปราศจากความเกลียดชังหรืออารมณ์ ประการที่ห้า หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ กองเรือยุทธการ เป็นองค์กรที่มีการทำงานเป็นอาชีพ (career service) โดยอาศัยความรู้ความสามารถ (merit) ดังนั้นความคิดนี้จึงส่งเสริมแนวความคิดของการไม่ยึดตัวบุคคล แต่ยึดความสามารถทางเทคนิคในการคัดเลือก และการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งของบุคคลากรในองค์การ ดังนั้น ผู้ปฏิบัติงานจึงต้องทำงานโดยยึดเป็นอาชีพอย่างจริงจัง ห่มเทก้าร่างกาย กำลังสมอง ตลอดจนความภักดีให้กับหน่วยงานของตน ประการที่หก หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ กองเรือยุทธการ เป็นองค์กรที่มีการแบ่งแยกทั้งเรื่องส่วนตัวและทรัพย์สินของบุคคลออกจากองค์การ (separation of property and affairs) บุคลากรในองค์การในระบบราชการ จะรู้สึกว่าเขาเองมีหน้าที่รับผิดชอบการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่บุคลากรไม่ได้มีส่วนร่วมหรือรู้สึกในการเป็นเจ้าขององค์การนั้น ๆ ประการสุดท้าย หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ กองเรือยุทธการ เป็นองค์กรที่มีระบบของการสื่อสารในองค์การสมัยดั้งเดิม โดยแบ่งออกเป็นมีลักษณะต่าง ๆ คือ (1) เนื้อหาการสื่อสาร (content) ของหน่วย

บัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ กองเรือยุทธการ ส่วนมากมุ่งเน้นที่เนื้องานเพื่อสู่เป้าหมายขององค์การ (goal-oriented) จึงทำให้การติดต่อสื่อสารทั้งหลายดำเนินไปโดยสัมพันธ์กับงานในหน้าที่ (task - related) (2) ทิศทางการไหล (direction & flow) ของการติดต่อสื่อสารของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ กองเรือยุทธการ มักเป็นแนวดิ่ง (vertical) หรือสั่งกันลงมาจากข้างบน (3) ลักษณะของสื่อสารสัญลักษณ์/ช่องทางที่ใช้ (mode/channel of communication) ของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ กองเรือยุทธการ ส่วนมากเป็นลายลักษณ์อักษรที่เขียนขึ้นใช้ติดต่อกัน (4) สไตล์ (style) การติดต่อสื่อสารของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ กองเรือยุทธการ มักทำกันอย่างเป็นทางการ (formal) มีความเป็นระเบียบแบบแผนคล้ายหนังสือของทางราชการ เช่น คำสั่งแต่งตั้ง คำสั่งโอนย้าย เป็นต้น

2. การพัฒนาภาวะผู้นำของนักทำลายใต้น้ำจู่โจม พบว่า ในภารกิจที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติการค้นหาและกู้ภัย ฯ โดยการวางเชือกนำทางใต้น้ำในถ้ำเพื่อค้นหาทีมหมูป่าอะคาเดมี ผู้นำในระดับต่าง ๆ ของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ กองเรือยุทธการ มีบทบาทสำคัญในปฏิบัติช่วยเหลือ 13 ชีวิตของทีมหมูป่า อะคาเดมี ที่ติดถ้ำหลวง ซึ่งมีพฤติกรรมผู้นำที่เข้าข่ายเป็น “พฤติกรรมผู้นำแบบปรึกษาหารือ (consultative)” และเป็น “ผู้นำที่มีประสิทธิภาพ (effective leader)” ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำในหน่วยซีลในระดับต่าง ๆ และผู้ใต้บังคับบัญชาในกรณีนี้มีรูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (transformational leadership)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาศาสามารถสรุปประเด็นสำคัญในการอภิปรายผล ดังนี้

1. การบริหารจัดการองค์การของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ กองเรือยุทธการ มีการจัดการองค์การแบบระบบราชการ (Bureaucratic model) เนื่องจากเป็นหน่วยงานราชการ จึงมีการจัดโครงสร้างองค์การลักษณะเป็นทางการ สอดคล้องกับหลักการของระบบราชการตามแนวคิดของ เวบเบอร์ (Weber, 1947) ประกอบด้วย หลักลำดับชั้นและสายการบังคับบัญชา หลักการรวมศูนย์อำนาจ หลักการแบ่งงานกันทำ หลักความเป็นทางการ และหลักความเป็นวิชาชีพ

หลักลำดับชั้นและสายการบังคับบัญชา หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ กองเรือยุทธการ เป็นหน่วยงานที่มีการบริหารและการจัดการเป็นระบบราชการค่อนข้างสูง เนื่องจากเป็นหน่วยงานราชการที่ให้ความสำคัญต่อการควบคุม การสั่งการ และการปฏิบัติตาม สายการบังคับบัญชาเหนือสิ่งอื่นใด มีลักษณะการแบ่งแยกชั้นของสายการบังคับบัญชา และปลูกฝังเป็นวัฒนธรรมองค์การสืบต่อกันมา สายการบังคับบัญชาที่มีความเหมาะสม ผู้บังคับบัญชาสามารถถ่ายทอดนโยบายหรือการสั่งการต่าง ๆ ลงสู่ผู้ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องชัดเจน

หลักการแบ่งงานกันทำ หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ กองเรือยุทธการ เป็นหน่วยงานมีการจัดแบ่งงานตามภาระหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบอย่างเหมาะสม ขณะเดียวกันก็มีการกำหนดอำนาจหน้าที่อย่างชัดเจน

การมอบหมายงานมีความเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ จึงเป็นผลทำให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถตัดสินใจในการปฏิบัติงานได้เอง เนื่องจากหน่วยงานมีการจัดการแบ่งอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานให้เรียบร้อยแล้ว

หลักความเป็นทางการ หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ กองเรือยุทธการ เป็นหน่วยงานราชการ ซึ่งการปฏิบัติงานนั้นต้องให้ความสำคัญกับความถูกต้องของเอกสารราชการมากกว่าสิ่งอื่นใด เพื่อควบคุมการปฏิบัติงานของข้าราชการ

หลักการรวมศูนย์อำนาจ เนื่องจากเป็นหน่วยงานราชการ ผู้บังคับบัญชามีอำนาจในการสั่งการอย่างเบ็ดเสร็จและเด็ดขาด เป็นการรวมศูนย์อำนาจในทางปกครอง หมายถึง การจัดระเบียบการปกครองภายในหน่วยงาน โดยให้ผู้บังคับบัญชาสูงสุดเพียงผู้เดียวเป็นผู้ดำเนินการปกครอง โดยมีการรวมอำนาจในการตัดสินใจ การวินิจฉัยสั่งการเป็นยุติเด็ดขาดอยู่ที่ส่วนกลาง

หลักความเป็นวิชาชีพ ข้าราชการและพนักงานสามารถ แก้ไขสิ่งที่เกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี โดยการปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ผลงานที่ดียิ่งขึ้น จากการนำความรู้ทางวิชาการ เทคนิคหรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน นอกจากนั้นหน่วยงานยังมีการสนับสนุนให้มีการพัฒนา และการสร้างความเชี่ยวชาญ โดยการจัดอบรมเพิ่มความรู้และทักษะให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้เกิดความชำนาญในการปฏิบัติงานที่ต้องปฏิบัติ

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาภาวะผู้นำของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ กองเรือยุทธการ จะเห็นได้ว่า ผู้นำอย่างพลเรือตรีอากาศฯ อยู่คงแก้ว ผู้บัญชาการองค์การหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ กองเรือยุทธการ (ยศและตำแหน่ง ณ ขณะนั้น) และนาวาเอกอนันต์ สุรารวรรณ ผู้บัญชาการกรมรบพิเศษที่ 1 (ยศและตำแหน่ง ณ ขณะนั้น) เป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และมีความสามารถในการแก้ปัญหา มีสื่อสารที่ดี และมีวินัยสูง และจะเห็นได้ว่าตามทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรม (behavioral theories) แล้ว ผู้นำอย่างพลเรือตรีอากาศฯ อยู่คงแก้ว และนาวาเอกอนันต์ สุรารวรรณ มีพฤติกรรมผู้นำที่มีพฤติกรรมมุ่งงาน (job-centered leader behavior) สอดคล้องกับแนวคิดของ ลูเนนเบิร์กและออร์สไตน์ (Lunenburg & Ornstein, 1996) ที่กล่าวว่า ผู้นำที่มีพฤติกรรมมุ่งงานเป็นผู้นำที่จะเน้นไปที่ผลสัมฤทธิ์/ผลลัพธ์เป็นสิ่งสำคัญ จึงให้ความสำคัญกับงานและเทคนิคต่าง ๆ เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้

2. การพัฒนาภาวะผู้นำของนักทำลายใต้น้ำจู่โจมในการฝึกค้นหาและกู้ภัยฯ ผู้นำในระดับต่าง ๆ ของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ กองเรือยุทธการ ที่มีบทบาทสำคัญในปฏิบัติช่วยเหลือ 13 ชีวิตของทีมหมูป่าอะคาเดมี ที่ติดถ้ำหลวง ซึ่งได้แก่ พลเรือตรีอากาศฯ อยู่คงแก้ว ผู้บัญชาการองค์การหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ กองเรือยุทธการ (ณ ขณะนั้น) ซึ่งได้แต่งตั้งนาวาเอกอนันต์ สุรารวรรณ ผู้บัญชาการกรมรบพิเศษที่ 1 เป็นหัวหน้าชุด และแต่งตั้งเรือเอกจักรเพชร (ขอสงวนนามสกุล; ยศและตำแหน่ง ณ ขณะนั้น) เป็นรองหัวหน้าชุด และแต่งตั้ง เรือตรีดิเรก (ขอสงวนนามสกุล; ยศและตำแหน่ง ณ ขณะนั้น) เป็นหัวหน้าทีมที่ดำน้ำเข้าไปสำรวจเส้นทางในถ้ำ แสดงให้เห็นว่าทั้งหมดเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ และได้รับการแต่งตั้งให้รับผิดชอบงานในหน้าที่ต่าง ๆ อีกทั้งมีพฤติกรรมผู้นำที่แบบปรึกษาหารือ (consultative) สอดคล้องกับแนวคิดของ ลิเคิร์ต (Likert, 1967) โดยระบบนี้ผู้นำจะ

ปรึกษาหารือกับผู้ตามก่อนที่จะกำหนดเป้าหมายหรือการตัดสินใจ ผู้ตามมีอิสระมากขึ้นอีก ผู้นำระบบนี้ต้องการความคิดเห็นของผู้ตามก่อนตัดสินใจ ผู้นำจะให้รางวัลแก่ผู้ทำงานดี มากกว่าการลงโทษเมื่อทำงานผิดพลาด เป็นแรงจูงใจให้ผู้ตาม บรรยายภาพเป็นกันเอง ระดับความไว้วางใจและความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับผู้ตามมีสูง ดังนั้น ผู้นำในระดับต่าง ๆ เหล่านี้เป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ (effective leader) ไม่ว่าจะเป็นในมุมมองทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงคุณลักษณะ (trait theories) หรือในมุมมองทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรม (behavioral theories) ดังจะเห็นได้จากผลลัพธ์จากการปฏิบัติที่สามารถช่วยเหลือ 13 คนของทีมหมูป่าอะคาเดมีออกมาได้สำเร็จ แม้เจออุปสรรคที่หนักหนาสาหัสในระหว่างปฏิบัติการ ก็ไม่เคยเสียกำลังใจและไม่คิดล้มเลิกภารกิจ นอกจากนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำในหน่วยซีลในระดับต่าง ๆ และผู้ใต้บังคับบัญชาในกรณีนี้สอดคล้องกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (transformational leadership) เพราะว่าเป็นกระบวนการที่ผู้นำในหน่วยซีลในระดับต่าง ๆ มีอิทธิพลต่อผู้ใต้บังคับบัญชา/ผู้ตาม โดยเปลี่ยนแปลงความพยายามและพัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานและผู้ตามให้ไปสู่ระดับที่สูงขึ้น ผ่านหลักสูตรการฝึกที่เข้มข้นและเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งของบุคลากรในองค์กร ให้รับผิดชอบงานที่สูงขึ้น ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในภารกิจและวิสัยทัศน์ของทีมซีล และของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ กองเรือยุทธการ จูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชา/ผู้ตาม มองให้ไกลเกินกว่าความสนใจของพวกเขาไปสู่ประโยชน์ของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ กองเรือยุทธการ, ของกองทัพเรือ หรือสังคม โดยกระบวนการที่ผู้นำในหน่วยซีลในระดับต่าง ๆ มีอิทธิพลต่อผู้ใต้บังคับบัญชา/ผู้ตามนี้ จะกระทำโดยผ่านองค์ประกอบพฤติกรรมเฉพาะ สรุปได้อย่างน้อย 4 ประการ ตามแนวคิดของบาส (Bass, 1990) ดังนี้

(1) ความเสน่ห์/ความมีบารมี หรืออิทธิพลเชิงอุดมการณ์ (charisma or idealized influence) จากการสัมภาษณ์และจากการศึกษารูปแบบการฝึกและสายการบังคับบัญชาของหน่วยซีลจะเห็นได้ว่าการที่ผู้นำในหน่วยซีลในระดับต่าง ๆ จะมีความความเสน่ห์/ความมีบารมี หรืออิทธิพลเชิงอุดมการณ์ที่สูง โดยจะประพฤติตัวเป็นแบบอย่างหรือเป็นโมเดลสำหรับผู้ใต้บังคับบัญชา/ผู้ตาม ผู้นำเป็นที่ยกย่อง เคารพนับถือ ศรัทธา ไว้วางใจ และทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชา/ผู้ตาม เกิดความภาคภูมิใจเมื่อได้ร่วมงาน ผู้ใต้บังคับบัญชา/ผู้ตาม จะพยายามประพฤติปฏิบัติเหมือนกับผู้นำ และต้องเลียนแบบผู้นำของเขา

(2) การสร้างแรงบันดาลใจ (inspiration motivation) จากการสัมภาษณ์และจากการศึกษารูปแบบการฝึกและสายการบังคับบัญชาของหน่วยซีลจะเห็นได้ว่าการที่ผู้นำหน่วยซีลในระดับต่าง ๆ จะประพฤติในทางที่จูงใจให้เกิดแรงบันดาลใจกับผู้ตาม โดยให้ความหมายและท้าทายในเรื่องงานกับผู้ตาม ผู้นำจะกระตุ้นจิตวิญญาณของทีม (team spirit) ให้มีชีวิตชีวา มีการแสดงออกซึ่งความกระตือรือร้นและการมองโลกในแง่ดีด้วยความเชื่อมั่น (หน่วยซีลต่างมั่นใจว่า ไม่มีภารกิจอะไรที่หน่วยซีลทำไม่ได้) ผู้นำจะสร้างและสื่อความต้องการที่ผู้นำต้องการอย่างชัดเจน

(3) การกระตุ้นทางปัญญา (intellectual stimulation) จากการสัมภาษณ์และจากการศึกษารูปแบบการฝึกและสายการบังคับบัญชาของหน่วยซีลจะเห็นได้ว่าการที่ผู้นำในหน่วยซีลในระดับต่าง ๆ มีการกระตุ้น

ผู้ตามให้ตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในแต่ละภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ทำให้ผู้ตามมีความต้องการหาวิธีการต่าง ๆ ตามที่ได้ถูกฝึกมา เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาเพื่อปฏิบัติภารกิจให้ลุล่วง

(4) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (individualized consideration) จากการสัมภาษณ์ และจากการศึกษารูปแบบการฝึกและสายการบังคับบัญชาของหน่วยซีลจะเห็นได้ว่า ผู้นำในหน่วยซีลในระดับต่าง ๆ จะมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับผู้ตามในฐานะเป็นผู้นำให้การดูแลเอาใจใส่ผู้ตามเป็นรายบุคคล และทำให้ผู้ตามรู้สึกมีคุณค่า และมีความสำคัญ ผู้นำจะเป็นโค้ช (coach) และเป็นที่ปรึกษา (advisor) ของผู้ตามแต่ละคน เพื่อการพัฒนาผู้ตาม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1) ผู้นำของหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ กองเรือยุทธการ ควรพิจารณาให้มีการเพิ่มหลักสูตรการดำน้ำในถ้ำแคบ น้ำขุ่นและหนาวเย็นเพิ่มเติม นอกเหนือไปจากการฝึกดำน้ำเวลากลางคืนที่มีปัจจุบัน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถให้หน่วยฯ ที่จะรับมือกับสถานการณ์อันตรายทำนองนี้ถ้าหากเกิดขึ้นอีกในอนาคต

2) รัฐบาลและผู้บังคับบัญชาในกระทรวงกลาโหม ควรให้ความสำคัญกับหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ กองเรือยุทธการ กองทัพเรือเพิ่มมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ ทั้งในเรื่องงบประมาณสนับสนุน รวมไปถึงการเพิ่มเงินเดือนและสวัสดิการให้กับกำลังพล ให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย

ควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลที่รอบด้านที่สุด ศึกษาข้อมูลเชิงลึกจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้มากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ลงปฏิบัติงานภาคสนามในถ้ำ รวมไปถึงหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนในการวางแผนปฏิบัติการโดยตรงร่วมกับหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ

เอกสารอ้างอิง

หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษทางเรือ กองเรือยุทธการ. (2561). *ข้อมูลหน่วยงาน*. สืบค้นเมื่อวันที่ 8

พฤษภาคม 2561, จาก

<http://www2.fleet.navy.mi.th/nswc/index.php/today/index>.

Bass, B. M. (1990). From Transactional to Transformational Leadership: Learning to Share the Vision. *Organizational Dynamics*, 18(1), 19-32.

Likert, R. (1967). *The human organization: Its management and value*. New York: McGraw-Hill.

Lunenburg, F.C., & Ornstein, A.C. (1996). *Educational administration: Concepts and practices*. (2nd ed.). Belmont, CA: Wadsworth.

Weber, Max. (1947). *The Theory of Social and Economic Organizations*. Translated by A.M. Handerson and T. Parsons. New York: Free Press.